10887 ـ هالال ۋە هارامنىڭ ئىنىقلىمىسى نېمە ؟

سۇئال

هالال ۋە هارامنىڭ ئىنىقلىمىسى نېمە ؟

تەپسىلى جاۋاپ

مەدھىيە ئاللاهقا بولسۇن .

هارام بولسا ئۇنى قىلغۇچى جازالىنىدىغان ھەمدە ئۇنىڭدىن ئاللاه چەكلىگەنلىكى ئۈچۈن ئۆزىنى تارىتقۇچى مۇكاپاتلىنىدىغان نەرسە . هالال بولسا ئۇنى قىلسا گۇناه بولمايدىغان ، شۇنىڭدەك ئۇنى قىلماسلىق بىلەن گۇناه بولمايدىغان نەرسە ، بىراق بىر كىشى ئۇنى قىلىش ئارقىلىق ئاللاهقا بولغان ئىتائەتمەنلىكىنى كۆچەيتىشنى مەقسەت قىلسا ، ئۇنداقتا بۇ نىيەت ئۈچۈن ئۇ مۇكاپاتلىنىدۇ .

بىر نەرسىنى هالال قىلىش ۋە هارام قىلىش بولسا ئاللاهنىڭ هوقۇقى .خەلقەر بارکى ، ئۇلار ئاللاه هارام قىلغان نەرسىنى هالال قىلىدۇ ، ھەمدە بەزى خەلقەر بارکى ، ئۇلار ئاللاه هالال قىلغان نەرسىنى هارام قىلىدۇ . ۋە شۇنىڭدەك بەزى خەلقەر ئاللاه بەلگىلىمىگەن ئىبادەتلەرنى پەيدا قىلدى ھەمدە ئۇ چەكلەنگەنىدى . دىننىڭ ئاساسى پىرىنسىپى بولسا ، هالال بولسا ئاللاه ۋە ئۇنىڭ ئەلچىسى رۇخسەت قىلغان نەرسە ، ھەمدە هارام بولسا ئاللاه ۋە ئۇنىڭ ئەلچىسى چەكلىگەن نەرسە . دىن بولسا ئاللاه ۋە ئۇنىڭ ئەلچىسى بەلگىلىگەن نەرسە . ھىچكىمنىڭ ئاللاه ئۆز ئەلچىسىگە ئەۋەتكەن توغرا يولىنىڭ چەكلىمىلىرىدىن چىقىپ كېتىش هوقۇقى يوق .

ئاللاه مۇنداق دېگەن : بذمئنعث توغرا يولذمدذر،شذ يولدا مئثعثلار،نا توغرا يوللاردا ماثماثلار،ظذلار سعلةرنع الله نعث يولعدعن ظايرعؤئتعذ،(الله نعث ظةمرعنع تذتذص دوزاختعن)ساقلعنعشعثلار ظبحبن،الله سعلةرضة بذ ظعشلارنع تةؤسعية قعلعذ .

[ئەنئام(چاھارپايلار) : 153]

ئاللاه ئەنئام سۈرىسى ، ئەئىراف سۈرىسى ۋە باشقىلىرىدا ، ئاللاه ئۇ سەۋەبلىك مۇشرىكلارنى سۆككەن نەرسىلەرنى تىلغا ئالدى ، يەنى ئۇلار بەھىيرە ، سائىبەلەرگە ئوخشاش ئاللاه هارام قىلمىغان نەرسىنى هارام قىلدى ؛ ھەمدە بالىلىرىنى ئۆلتۈرۈشكە ئوخشاش ئاللاه هارام قىلغان نەرسىنى هالال قىلىشتى ، ۋە ئاللاه رۇخسەت قىلمىغان بىر دىننى بېكىتىشتى . شۇڭا ئاللاه مۇنداق دېدى : ظذلارنعث اللة رذخسةت قعلمعغان نةرسعلةرنع دعن قعلعص بئكةتكةن مةبذدلعرع بارمذ؟

ھەمدە ئۇلار هارام قىلىنغان نەرسىلەرنى ئىبادەتلەر قىلۇلىشتى ، مەسىلەن ، شىرىك قىلىش ، بۇزۇق ئىشلار ، مەسىلەن ، كەبىنىڭ ئەتراپىدا يالىڭاچ تاۋاپ قىلىش قاتارلىقلار .